

فهرست نسخ خطی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

جلد ۲۸

از شماره ۷۶۰۱ تا ۷۹۰۱

تألیف: ناهید باقری خرم‌دسی

با نظارت

معاونت کتابخانه ملی

اداره کل کتاب‌های خطی و نادر

فهرست‌نویسی پیش از انتشار سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه :	کتابخانه ملی ایران
عنوان و نام پدیدآور :	فهرست نسخ خطی کتابخانه ملی ایران / فراهم آورنده عبدالله اتوار ... و دیگران [
مشخصات نشر :	تهران: کتابخانه ملی ایران. ۱۳۶۵ -
مشخصات ظاهری :	ج
شابک :	دوره: ۳۷-۰۰-۴۴۶-۹۶۴-۹۷۸ جلد ۲۸: ۲-۴۲۳-۴۴۶-۹۶۴-۹۷۸
یادداشت :	ص.ج. به انگلیسی: National Library of Iran. A catalogue of the manuscripts in the national library of Iran
یادداشت :	جلدهایی از کتاب حاضر تحت عنوان «فهرست نسخ خطی کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران» و «فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران» نیز منتشر شده است.
یادداشت :	چاپ اول جلد نخست از کتاب حاضر در سال ۱۳۴۳ تحت عنوان «فهرست نسخ خطی کتابخانه ملی» توسط وزارت فرهنگ و هنر منتشر شده است.
یادداشت :	کتابخانه ملی ایران از سال ۱۳۶۹ به کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران و از سال ۱۳۸۱ به سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران تغییر نام یافته است.
یادداشت :	ج ۲۸. (چاپ اول: ۱۳۹۴) (فیب)
مفردجات :	ج ۲۸. از شماره ۱ تا ۷۶۰۱ تا ۷۹۰۰ / تألیف ناهید باقری خرم‌دشتی
موضوع :	نسخه‌های خطی فارسی - فهرست‌ها
موضوع :	نسخه‌های خطی عربی - فهرست‌ها
موضوع :	نسخه‌های خطی - ایران - تهران - فهرست‌ها
شناسه افزوده :	اتوار عبدالله، ۱۳۰۳ - ، گردآورنده
شناسه افزوده :	زمان: د و د رخانه ملی جمهوری اسلامی ایران
رده بندی کنگره :	Z ۶۳۰ ک ۱ ۱۳۶۵
رده بندی دیویی :	۱/۰۱۱
شماره کتابشناسی ملی:	۱۱-۶۵م

شابک جلد: ۲-۴۲۳-۴۴۶-۹۶۴-۹۷۸

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

فهرست نسخه‌های خطی سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران (جلد ۲۸)

تألیف: ناهید باقری خرم‌دشتی

ناشر: انتشارات سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

شمارگان: ۵۰۰ نسخه / چاپ اول ۱۳۹۴

چاپ و صحافی: سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران
مهدی ادیبی

طراح گرافیک: شهره خوری

ناظر فنی: پرویز بختیاری

بها: ۳۰۰۰۰ ریال

نشانی: تهران، بزرگراه شهید حقانی (غرب به شرق)،

بعد از ایستگاه مترو، بلوار کتابخانه ملی

تلفن فروشگاه: ۸۱۶۲۳۳۷۷-۸۱۶۲۳۳۱۵

دورنگار: ۸۱۶۲۳۳۰۱

وب‌گاه: www.nlai.ir

فروشگاه مجازی: <http://bookshop.nlai.ir>

پست الکترونیک انتشارات: Publication@nlai.ir

سخن نخست

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَى عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ عِوَجًا

نسخه‌های خطی و اسامه علوم جدید و قدیم و پلی میان معارف بشری در گذشته و حال است که اهمیت آنها در پژوهش‌های مختلف - به ویژه تاریخ علم - بر اهل تحقیق پوشیده نیست. آگاهی از محتوای هر نسخه خطی با توجه به کثرت نویسندگان و تنوع موضوعات، نیاز مبرم پژوهشگران است.

فهرست‌نویسان نسخه‌های خطی در ایران از سال ۱۳۰۵ ش.، گام در مسیر تدوین فهرست‌ها گذارده‌اند. هر فهرست‌نویس با تکیه بر تجربه، دانش خود در زمینه نسخه‌شناسی و کتابشناسی، به تدوین فهرست‌ها پرداخته است. به همین دلیل نحوه تدوین فهرست‌های کتابشناسی و نسخه‌شناسی در این فهرست‌ها یکسان نیست. برای رسیدن به وحدت رویه در فهرست‌نویسی نسخه‌های خطی، بازنگری در شیوه فهرست‌نویسان نسخه‌های خطی با رعایت تمام جوانب ضروری است. هم‌نین این است که فهرست‌نگاران خبره به تدوین استاندارد موجود در زمینه فهرست‌نویسی نسخه‌های خطی و رفع نواقص آن، همت گمارند.

کتابخانه ملی در مقام کتابخانه مادر، از جمله نخستین کتابخانه‌هایی بود که اقدام به انتشار فهرست مدون و استاندارد از مجموعه نسخ دستنویس خود کرد. این اقدام رزت با همت و پشتکار دانشمند والای زمان ما، استاد سید عبدالله انوار، آغاز شد و با تلاش دیگر فهرست‌نگاران ادامه یافت. از مقطعی با احساس نیاز به بازنگری شیوه‌های ارائه اطلاعات و فهرست‌نگاری که با قواعد و استانداردهای فهرست‌نویسی و نرم‌افزاری متناسب باشد، کاربرگه جدیدی طراحی شد و فهرست نسخه‌ها از جلد پانزدهم به بعد بر اساس این کاربرگه تدوین گردید.

فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه ملی، که بر اساس همین کاربرگه منتشر شده است، به اعتقاد اکثر صاحب‌نظران یکی از بهترین فهرست‌های منتشر شده در ایران است. اگر چه در مقابل، برخی از کارشناسان با تغییر شیوه متداول فهرست‌های نسخه‌های خطی و بالطبع با این شیوه جدید نیز مخالفت کرده‌اند. امید است با انتقال نظرات و انتقادات مفید و سازنده استادان و با همکاری و تبادل نظر بتوان در جهت رسیدن به وحدت رویه در فهرست‌نویسی نسخه‌های خطی موجود در کشور گام‌های مؤثرتری برداشت.

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَرْسَلَ إِلَيْنَا رَسُولًا حَامِلَ كِتَابٍ وَكِتَابِهِ ام الْكِتَابِ وَالسَّلَامُ عَلَيَّ مَنْ اتَّبَعَ سَبِيلَهُ وَكِتَابِهِ

مقدمه

نسخه‌های خطی از گنجینه‌های بسیار با ارزش به جامانده از پیشینیان است که در کتابخانه‌های گوناگون نگهداری می‌شوند و تنها راه دستیابی به اطلاعات آن‌ها، فهرست‌نگار و ارائه فهرست آنهاست. اکنون پس از سال‌ها جمع‌آوری و انباشت اطلاعات نهفته در بخش خطی کتابخانه ملی، به یاری پروردگار، راهی برای انتشار فهرست این نسخه‌ها گشوده شد. جلد حاضر، فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه ملی از شماره ۷۶۰۱ تا ۷۷۰۰ است.

گزارش‌های این فهرست در دو بخش کتابشناسی و نسخه‌شناسی تهیه شده که جهت تبیین ساختار نگارش آن لازم است، نکاتی یادآوری گردد:

قواعد استاندارد فهرستنویسی، از یک طرف، به منظور یکدست‌سازی ارائه اطلاعات نسخه‌های خطی پایه‌ریزی شده و از طرفی دیگر، بازیابی آن اطلاعات را نیز آسان‌تر می‌سازد؛ از این رو در این فهرست، به علاوه نگارش عنوان، نام مولف و دیگر پدیدآورندگان، موضوع و منابع، از روش خاصی پیروی شد تا علاوه بر یکسان‌سازی شیوه نگارش فهرست‌ها، فراخوان اطلاعات از فهرست نیز یکدست و سریع‌تر صورت بگیرد؛ بعضی عناصر این فهرستنویسی عبارتند از:

- **پدیدآور:** معرفی هر نسخه پس از ذکر شماره بازیابی نسخه، با نام و حرف آغاز می‌شود که براساس روش مستندسازی بخش مستند مشاهیر سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران، نوشته شده است.

- **عنوان:** با توجه به تعدد عناوین برخی کتاب‌ها، ابتدا عنوانی برگزیده شده که در کتاب‌های مرجع مقدم به کار رفته از جمله، الذریعة، کشف الظنون و... عنوان‌های دیگر ذیل **کلیدواژه «عنوان‌های دیگر»** ذکر شده است.

- **کتابشناسی:** اطلاعات کتابشناسی نسخه مورد نظر، اگر در جلدهای قبلی فهرست کتابخانه ملی ارائه شده باشد، دوباره تکرار نمی‌گردد و تنها به همان فهرست‌های

